

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

YUCOM
Komitet pravnika
za ljudska prava

MOJA PRAVA

U IZVRŠNOM POSTUPKU

**OTVORENA
VRATA
PRAVOSUĐA**

Izdavač

Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM
Kneza Miloša 4, 11103 Beograd

www.yucom.org.rs

Za izdavača

Katarina Golubović

Priredile

dr Katarina Golubović,
advokatica Komiteta pravnika za ljudska prava YUCOM

Natalija Šolić,
advokatica Komiteta pravnika za ljudska prava YUCOM

Katarina Toskić,
pravna savetnica Komiteta pravnika za ljudska prava YUCOM

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Publikacija „Moja prava u izvršnom postupku“ nastala je kao realizacija aktivnosti YUCOM-a u okviru projekta „Otvorena vrata pravosuđa“ koji realizuje Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj USAID. Stavovi izneti u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stavove Američke agencije za međunarodni razvoj USAID ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

MOJA PRAVA

U IZVRŠNOM POSTUPKU

Beograd • 2020

SADRŽAJ

RAZLOZI ZA IZRADU OVOG VODIČA:	9
NOV POSTUPAK – NOVE ULOGE: IZVRŠNI POVERILAC I IZVRŠNI DUŽNIK	10
IZVRŠNI POVERILAC: MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU.	11
1. ŠTA SE DEŠAVA KADA DOBIJEM SPOR PRED SUDOM?	11
2. KAKO POKREĆEM POSTUPAK IZVRŠENJA?	12
3. DOK PIŠEM PREDLOG.....	12
1) Ko sprovodi izvršenje: sud ili javni izvršitelj?	12
2) Šta mora da sadrži predlog za izvršenje?	13
3) Koje sredstvo i predmet izvršenja bi trebalo da predložim?	15
4) Model Predloga.	17
5) Koliko primeraka Predloga predajem sudu?	19
6) Šta još dostavljam sudu pored Predloga?	19
7) Da li plaćam taksu prilikom podnošenja Predloga ?	19
4. ŠTA MOGU DA OČEKUJEM NAKON PODNOŠENJA PREDLOGA SUDU?	19
5. PREDMET JE KOD JAVNOG IZVRŠITELJA: ŠTA SAD?	20
1) Predujam je plaćen: koji je sledeći korak?	22

6.	S KOJIM PROBLEMIMA MOGU DA SE SRETNEM TOKOM POSTUPKA?	23
1)	Izvršni dužnik nije zaposlen i nema novca na računu	23
2)	Kod izvršnog dužnika nisu pronađene stvari koje mogu biti popisane	23
3)	Izvršni dužnik nema nepokretnost.	24
4)	Smrt/likvidacija/stečaj izvršnog dužnika	24
5)	Javni izvršitelj ne postupa onako kako sam predložio.	25
7.	ŠTA SVE PLAĆAM U POSTUPKU IZVRŠENJA?	26
8.	UPLAĆEN MI JE GLAVNI DUG: ŠTA JE S MOJIM TROŠKOVIMA?	27
	IZVRŠNI DUŽNIK: MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU.	28
1.	ŠTA SE DEŠAVA KADA IZGUBIM SPOR PRED SUDOM?	28
2.	POŠTA OD IZVRŠITELJA – PREUZETI ILI NE?	29
3.	DA LI MOGU DA SE ŽALIM NA PRIMLJENU ODLUKU?	30
4.	KAKO DA ZNAM – PRIGOVOR ILI ŽALBA?	31
5.	DA LI JE MOJE DUGOVANJE ZASTARELO?	32
	Model prigovora na Rešenje o izvršenju usled zastarelosti duga.	34
6.	DA LI POSTOJE NEKA OGRANIČENJA KOD IZVRŠENJA?	36
7.	ŠTA MOGU DA OČEKUJEM PRILIKOM POPISA I PROCENE STVARI?	38

8.	KADA MOJA NEPOKRETNOST MOŽE DA POSTANE PREDMET IZVRŠENJA?.....	40
9.	U KOJE VREME SE SPROVODI IZVRŠENJE?.....	41
10.	DA LI SE IZVRŠENJE MOŽE ODLAGATI?.....	41
11.	KOLIKO ME KOŠTA IZVRŠENJE?.....	43
12.	POSLEDICE OMETANJA IZVRŠENJA	43
TREĆE LICE: MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU		44
1.	KO JE TREĆE LICE U POSTUPKU?.....	44
2.	ŠTA AKO SE PRODAJE NEPOKRETNOST ČIJI SAM SUVLASNIK?.....	44
3.	ŠTA AKO SAM DUŽNIKOV ČLAN PORODICE?	45
4.	PRIGOVOR TREĆEG LICA.....	45
	Model prigovora trećeg lica u izvršnom postupku (izvršenje na pokretnim stvarima).....	46
5.	NEMAM RAČUNE NITI DRUGE DOKAZE DA SU STVARI MOJE – ŠTA SAD?	48
6.	ŠTA MOGU DA OČEKUJEM NAKON ŠTO ULOŽIM PRIGOVOR?.....	48
OBJAŠNJENJA PRAVNIH IZRAZA		50
	Primer klauzule izvršnosti.....	53
	Primer pečata Rešenja o izvršenju	54

RAZLOZI ZA IZRADU OVOG VODIČA:

Vodič „Moja prava u izvršnom postupku” namenjen je građanima i građankama kako bi se upoznali sa svojim pravima i obavezama, bilo da je protiv njih pokrenut postupak izvršenja ili su prinuđeni da ga sami pokrenu.

Takođe, ovaj vodič namenjen je onima koji nisu stranke u postupku (ni poverilac, ni dužnik), a koje ovaj postupak ometa u uživanju njihovih prava, ili imaju određeni pravni interes (tzv. treća lica). Naravno, namenjen je i onima koji samo žele da se upoznaju s postupkom izvršenja.

Ovaj vodič ne zamenjuje pravni savet koji možete dobiti od kvalifikovanih stručnjaka, već daje samo

osnovne informacije o izvršnom postupku u cilju njegovog boljeg razumevanja.

Bitno je da svi učesnici u postupku znaju koja su njihova prava i obaveze kako bi reagovali na adekvatan način u propisanim rokovima i zaštitili svoja prava. Vodič na jednostavan, praktičan i slikovit način prikazuje osnovne korake u postupku izvršenja i ne obuhvata sve situacije, već samo one s kojima se građani najčešće susreću. Vodič je izrađen na osnovu Zakona o izvršenju i obezbeđenju („Sl. glasnik RS”, br. 106/2015, 106/2016 – autentično tumačenje, 113/2017 – autentično tumačenje i 54/2019) i Zakona o izmenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbeđenju („Sl. Glasnik RS”, br. 54/2019) koji se primenjuje od 1. 1. 2020. godine. Za stručni savet i konkretna pitanja u vezi s izvršnim postupkom i primenom Zakona o izvršenju i obezbeđenju, radi potpune zaštite svojih prava, obratite se advokatu ili službi pravne pomoći pri opštini.

NOV POSTUPAK – NOVE ULOGE: IZVRŠNI POVERILAC I IZVRŠNI DUŽNIK

Ukoliko imate pravnosnažnu presudu suda, a suprotna strana ne ispunjava dobrovoljno svoju obavezu, možete pokrenuti izvršni postupak protiv tog lica kako bi obaveza ustanovljena presudom bila prinudno izvršena. **U IZVRŠNOM POSTUPKU VI STE IZVRŠNI POVERILAC.**

Ukoliko ste pak pravnosnažnom presudom Vi obavezani na neko činj enje, nečinjenje ili trpljenje, ili imate neisplaćena dugovanja (npr. prema komunalnom preduzeću), možete očekivati da, po isteku roka za dobrovoljno ispunjenje obaveze, druga strana pokrene postupak izvršenja protiv Vas. **U IZVRŠNOM POSTUPKU VI STE IZVRŠNI DUŽNIK.**

Ukoliko niste ni izvršni poverilac ni izvršni dužnik, a izvršenje se sprovodi na Vašoj imovini ili dira u neko Vaše pravo – **U IZVRŠNOM POSTUPKU VI STE TREĆE LICE.**

IZVRŠNI POVERILAC: MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU

1. ŠTA SE DEŠAVA KADA DOBIJEM SPOR PRED SUDOM?

Ako je Vaš spor pred sudom završen i dobili ste presudu u svoju korist, a nije uložena žalba, ili je u postupku po žalbi drugostepeni sud odlučio i više ne postoji mogućnost podnošenja redovnih pravnih lekova, odluka se smatra pravnosnažnom.

Suprotna strana može dobrovoljno da postupi po presudi, u roku koji je odredio sud (obično je to rok od 8 ili 15 dana od dana kada je suprotna strana primila sudsku odluku). Ukoliko izostane dobrovoljno ispunjenje, možete pokrenuti postupak izvršenja. Dodatno, ako je suprotna strana obavezana da se ubuduće ponaša u skladu s presudom, suprotno postupanje stranke je povod za pokretanje postupka izvršenja (npr. ako roditelj prestane da plaća izdržavanje detetu).

Da biste znali da li je odluka suda postala izvršna, potrebno je da se informišete kod organa koji je doneo tu odluku (najčešće je to sud). Nakon što dobijete potvrđan odgovor, zatražite od ovlašćenog službenika pisarnice tog suda da stavi potvrdu (klauzulu) o izvršnosti – pečat na kome piše datum kada je odluka postala izvršna. To je formalni uslov za pokretanje izvršnog postupka. Na strani 53 nalazi se primer potvrde (klauzule) o izvršnosti.

2. KAKO POKREĆEM POSTUPAK IZVRŠENJA?

Izvršni postupak pokrećete, po pravilu, **podnošenjem Predloga za izvršenje nadležnom sudu**. To je sud na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište ili boravište (odnosno sedište, ako je dužnik pravno lice).

Postoje situacije gde se Predlog podnosi direktno javnom izvršitelju – npr. kada je izvršni dužnik Republika Srbija, autonomna pokrajina, opština, grad ili drugi korisnik budžetskih sredstava. U tim slučajevima javni izvršitelj ujedno odlučuje o pokretanju postupka, donosi Rešenje o izvršenju i potom sprovodi izvršenje.

Predlog za izvršenje je podnesak koji mora da sadrži određene elemente da bi ga sud usvojio i kako bi organ koji vodi izvršenje mogao da ga sprovede po uputstvima koje ste naveli u Predlogu.

3. DOK PIŠEM PREDLOG....

1) Ko sprovodi izvršenje: sud ili javni izvršitelj?

Od pokretanja izvršnog postupka treba razlikovati sprovođenje izvršenja. **O pokretanju postupka po pravilu odlučuje sud**, a izvršenje sprovode sud ili javni izvršitelj.

Da li će izvršni postupak voditi sud ili javni izvršitelj zavisi od nadležnosti.

Sud je isključivo nadležan za:

- izvršenje **radnji** koje može da izvrši samo dužnik (npr. uzdržavanje od smetanja državine);

- █ izvršenje odluka iz oblasti **porodičnih odnosa, osim naplate zakonskog izdržavanja;**
- █ izvršenje odluke o **vraćanju zaposlenog na rad.**

Javni izvršitelji su isključivo nadležni za izvršenje ostalih rešenja o izvršenju donetih na osnovu izvršnih isprava, rešenja o izvršenju na osnovu verodostojne isprave, rešenja o usvajanju predloga za protivizvršenje, rešenja o izvršenju rešenja o izrečenim sudskim penalima, kao i onda kada je to predviđeno posebnim zakonom.

PRIMER: U slučaju da ste sudskom odlukom vraćeni na posao, izvršni postupak po toj odluci sprovodi sud, dok sva ostala potraživanja iz istog odnosa (zaostale zarade i doprinose, naknadu štete...) može sprovesti javni izvršitelj.

U zavisnosti od toga ko sprovodi izvršenje, u Predlogu se navode podaci o sudu ili podaci o javnom izvršitelju.

2) Šta mora da sadrži Predlog za izvršenje?

Predlog mora da sadrži:

- █ označenje nadležnog suda pred kojim se pokreće izvršni postupak;
- █ **podatke o izvršnom poveriocu i izvršnom dužniku:** ime, prezime, adresu i JMBG; ukoliko se radi o pravnom licu, potrebno je uneti naziv pravnog lica, adresu sedišta, matični broj, PIB, račun banke i podatke o zakonskom zastupniku;

- **podatke o izvršnoj ispravi** – npr. podatke o pravnosnažnoj sudskoj odluci, naziv suda, broj predmeta i datum donošenja odluke na osnovu koje pokrećete izvršenje;
- **podatke o obavezi koja se prinudno izvršava** – npr. novčani iznos;
- **predloženo sredstvo izvršenja, tj. načina na koji se obaveza izvršava** – npr. popis, procena i prodaja (pokretnih stvari/ nepokretnosti), prenos sredstava (sa zarade ili drugog primanja izvršnog dužnika);
- **naznačen predmet izvršenja** – stvari i prava dužnika na kojima se sprovodi izvršenje, poput zarade dužnika, automobila, nepokretnosti itd.;
- **podatke o predloženom javnom izvršitelju (ukoliko za sprovođenje izvršenja nije isključivo nadležan sud);**
- **ostale potrebne podatke** – osim navedenog, u pojedinim slučajevima u Predlog se moraju uneti i dodatni podaci propisani zakonom, a mogu postojati i dodatni uslovi za pokretanje izvršnog postupka, npr. ukoliko je dužnik RS, prethodno morate da obavestite Ministarstvo finansija o svojoj nameri, najkasnije 30 dana pre donošenja Predloga.

3) Koje sredstvo i predmet izvršenja bi trebalo da predložim?

Predmet i sredstvo izvršenja razlikuju se u zavisnosti od Vašeg potraživanja – da li potražujete od dužnika novčano potraživanje (novčani iznos) ili nenovčano potraživanje (pokretnu stvar, npr. automobil).

Sredstva izvršenja radi namirenja *novčanog* potraživanja su: prodaja nepokretnosti dužnika, prodaja pokretnih stvari, zajednička prodaja nepokretnosti i pokretnih stvari, prenos novčanog potraživanja dužnika, prenos dužnikove zarade, prenos novčanih sredstava s tekućeg računa ili štednog uloga dužnika, prodaja udela dužnika u privrednom društvu i sl.

Sredstva izvršenja radi ostvarivanja *nenovčanog* potraživanja su: predaja pokretnih stvari dužnika, ispražnjenje i predaja nepokretnosti, činjenje ili nečinjenje i trpljenje dužnika, predaja maloletnog deteta ili izvršenje drugih odluka u oblasti porodičnih odnosa, vraćanje zaposlenog na rad i sl.

Ukoliko od dužnika potražujete konkretnu stvar (na primer automobil), za **sredstvo** izvršenja naznačićete **predaju** pokretne stvari izvršnog dužnika, a za **predmet** konkretnu spornu **stvar (automobil)**.

U Rešenju o izvršenju radi namirenja novčanog potraživanja određuju se po pravilu ona sredstva i predmeti koje ste naveli u Vašem predlogu za izvršenje. Ako ste naznačili više sredstava i predmeta izvršenja, javni izvršitelj će ograničiti izvršenje samo na ona sredstva i predmete koji su dovoljni da Vi, kao poverilac, namirite svoje potraživanje. Ako to ipak nije dovoljno da se namirite ili ako postoji očigledna nesrazmera između visine Vašeg potraživanja i određenog sredstva i predmeta, izvršitelj

može promeniti sredstvo i predmet izvršenja ili odrediti da se izvršenje nastavi nekim drugim sredstvom i predmetom pored već određenih.

Ukoliko potražujete novčani iznos, možete da naznačite konkretno sredstvo i predmet izvršenja, ili da predložite izvršenje na celokupnoj imovini dužnika podnošenjem **Predloga za izvršenje na celokupnoj imovini izvršnog dužnika.**

U tom slučaju, za odlučivanje o Predlogu za izvršenje mesno je nadležan sud na čijem području izvršni dužnik ima prebivalište ili boravište, odnosno sedište. U Rešenju o izvršenju ne navode se sredstvo i predmet izvršenja, već se izvršenje određuje na celokupnoj imovini izvršnog dužnika.

Izvršenje na celokupnoj imovini dužnika podrazumeva da izvršitelj može da odredi bilo koje sredstvo i predmet u skladu sa zakonom. U većini slučajeva će poći od najjednostavnijeg i najefikasnijeg – npr. prenosom novca s računa dužnika na Vaš račun. Ukoliko dužnik nema sredstava na računu, izvršitelj će razmotriti sledeće po redu sredstvo i predmet izvršenja, npr.: popis, procenu i prodaju pokretnih stvari dužnika.

4) Model Predloga

PRVI OSNOVNI SUD U BEOGRADU Bulevar Nikole Tesle 42a 11070 Novi Beograd	Označenje nadležnog suda
IZVRŠNI POVERILAC: A. A. iz Beograda, ul. _____, JMBG: XXXXXXXXXXXXXXXXXX	Označenje stranaka
IZVRŠNI DUŽNIK: M. M. iz Beograda, ul. _____, JMBG: XXXXXXXXXXXXXXXXXX	
PREDLOG ZA IZVRŠENJE na osnovu izvršne isprave	Naziv podneska
Radi: naplate novčanog potraživanja Vrednost: 100.000,00 dinara Priloga: 2 Primeraka: 4	Podaci o prilozima uz predlog
Prvi osnovni sud u Beogradu u pravnosnažnoj i izvršnoj presudi P br. XXX/2017 u stavu drugom OBAVEZUJE M. M., ovde izvršnog dužnika, da A. A., ovde izvršnom poveriocu, naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 100.000,00 dinara u roku od 15 dana od dana prijema pisanog prepisa presude.	Navodi predloga
Dokaz: Presuda Prvog osnovnog suda u Beogradu P br. XXX/2017 od XX.XX.2018. godine.	Predloženi dokaz
Izvršni dužnik nije dobrovoljno ispunio svoju obavezu po dospelosti.	Navodi predloga

<p>Izvršni poverilac, na osnovu Zakona o izvršenju i obezbeđenju i dostavljenih dokaza, predlaže da sud donese</p> <p style="text-align: center;">REŠENJE O IZVRŠENJU na osnovu izvršne isprave</p> <p>ODREĐUJE SE izvršenje radi namirenja novčanog potraživanja iz pravnosnažne i izvršne presude Prvog osnovnog suda u Beogradu P br. XXX/2017 od XX.XX.2018. godine, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iznos od 100.000,00 dinara, na ime troškova parničnog postupka; - iznos troškova ovog izvršnog postupka koliko isti budu iznosili. 	<p style="text-align: center;">PREDLOG</p>
<p>Izvršenje će se sprovesti na CELOKUPNOJ IMOVINI izvršnog dužnika, onim sredstvima i na onim predmetima izvršenja kojima će se najpovoljnije ostvariti namirenje potraživanja izvršnog poverioca, a po izboru javnog izvršitelja.</p>	<p>Predmet i sredstvo izvršenja</p>
<p>Izvršenje će se sprovesti prenosom sredstava na račun izvršnog poverioca broj: XXXXXXXXXXXXXXX-XX kod _____ banke.</p> <p>Shodno članu 68 Zakona o izvršenju i obezbeđenju, izvršenje po ovom rešenju sprovede javni izvršitelj _____ iz Beograda, adresa _____.</p>	<p>Obavezni podaci</p> <p>Predlog da izvršenje sprovede izvršitelj</p>
<p>U Beogradu, dana _____ godine.</p>	<p>Mesto i datum</p>
<p style="text-align: right;">za izvršnog poverioca: _____ (potpis) ime i prezime</p>	<p>Svojeručni potpis</p>

5) Koliko primeraka Predloga predajem sudu?

Predlog se podnosi u onolikom broju primeraka koliko je stranaka u postupku, uz po jedan primerak za sud i javnog izvršitelja (najmanje u 4 primerka).

6) Šta još dostavljam sudu pored Predloga?

Uz Predlog se istovremeno podnosi pravnosnažna i izvršna sudska odluka u originalu ili overenoj kopiji, u dovoljnom broju primeraka za sve stranke u postupku, sud i javnog izvršitelja.

Sudska odluka se ne dostavlja uz Predlog ukoliko Predlog podnosite istom sudu koji je tu odluku i doneo.

7) Da li plaćam taksu prilikom podnošenja Predloga ?

Sudska taksa se plaća prilikom podnošenja Predloga. Visina takse je polovina vrednosti takse koju ste platili za tužbu. Ukoliko ste u toku postupka pred sudom bili oslobođeni plaćanja sudskih troškova, ili samo sudske takse, bićete oslobođeni i plaćanja sudske takse u izvršnom postupku.

4. ŠTA MOGU DA OČEKUJEM NAKON PODNOŠENJA PREDLOGA SUDU?

Nakon što ste podneli Predlog za izvršenje, sud će zvesti Vaš predmet pod oznakom i brojem, npr.: II. 111/19, nakon čega ispituje uslove za donošenje Rešenja o izvršenju.

Sud ispituje blagovremenost, sadržinu i dozvoljenost Predloga za izvršenje, nakon čega donosi **Rešenje o izvršenju** kojim usvaja Predlog za izvršenje ili **Rešenje** kojim Predlog **odbacuje ili odbija**.

Ukoliko je sud usvojio Vaš predlog, po pravilu stavlja pečat na sam Predlog za izvršenje, što se smatra donošenjem Rešenja o izvršenju, nakon čega sud upućuje predmet javnom izvršitelju na dalje postupanje ili sâm sprovodi izvršenje.

5. PREDMET JE KOD JAVNOG IZVRŠITELJA: ŠTA SAD?

Izvršitelj nakon prijema *Rešenja o izvršenju* formira predmet pod svojim brojem (npr. И.И.222/19).

Nakon formiranja predmeta, javni izvršitelj donosi Zaključak kojim određuje visinu predujma. Javni izvršitelj dostavlja taj zaključak Vama kao izvršnom poveriocu, što je ujedno Vaš prvi kontakt s javnim izvršiteljem, kojim se obaveštavate i o broju Vašeg predmeta.

Javni izvršitelj nije Vaš advokat, niti je drugo privatno lice koje Vi plaćate i koje postupa isključivo prema Vašim predlozima, već je lice koje

vrši javna ovlašćenja i postupa po propisanom postupku. Odnos prema javnom izvršitelju je sličan odnosu prema sudiji. To znači da s javnim izvršiteljem komunicirate po pravilu pismeno, a da osnovne informacije (npr. o statusu predmeta) možete dobiti usmeno, putem telefona. Dodatno, na internet stranici Portal sudova Srbije možete pratiti tok svog predmeta pred javnim izvršiteljem.

Nakon što uplatite iznos predujma, javni izvršitelj otpočinje radnje u cilju ostvarivanja Vašeg prava. **Predujam** predstavlja novčani iznos koji određuje izvršitelj u skladu s Javnoizvršiteljskom tarifom, **a koji plaćate unapred** – kao naknadu za radnje koje će izvršitelj tek preduzeti. Ovaj iznos se razlikuje od slučaja do slučaja jer delom zavisi i od visine samog potraživanja (npr. visina naknade za pripremu, vođenje i arhiviranje predmeta). Jedino u slučaju da ste u prethodnom postupku bili oslobođeni plaćanja sudskih taksi, javni izvršitelj ne određuje obavezu plaćanja predujma.

U svakom zaključku o visini predujma troškova izvršnog postupka uvek je sadržan ROK u kome iznos predujma mora biti uplaćen, te ukoliko iznos ne uplatite u ostavljenom roku, smatra se da ste odustali i izvršitelj će **OBUSTAVITI** postupak, kao posledicu propuštanja.

U slučaju obustave postupka zbog neplaćanja predujma, javni izvršitelj će Vam svakako ispostaviti račun, po pravilu na ime naknade za donošenje odluka o predujmu, obustavi postupka, kao i dostavljanje pismena – radnje koje je preduzeo do momenta Vašeg odustanka. Neplaćanje ovog iznosa može imati za posledicu pokretanje izvršnog postupka protiv Vas.

1) Predujam je plaćen: koji je sledeći korak?

Nakon uplaćenog predujma, izvršitelj započinje konkretne radnje naplate i o tome Vas obaveštava zaključkom kojim određuje konkretno sredstvo i predmet izvršenja.

Za svaku dodatnu radnju koja nije bila predviđena prvim predujmom, javni izvršitelj će zatražiti novi predujam, koji ste u obavezi da platite.

Po pravilu, od imovine i primanja izvršnog dužnika, kao i visine Vašeg potraživanja, zavisiće složenost izvršnog postupka. Tako, ako je na strani izvršnog dužnika lice koje ima uredno prijavljeno prebivalište i prima pismena, ima stalno zaposlenje i ima novca na računu, izvršenje će biti efikasno, i time je praćeno nižim troškovima.

Međutim, ako lice ne prima poštu ili nije poznato njegovo stvarno prebivalište, te nema primanja preko računa, izvršenje će postati složeno i time praćeno višim troškovima. Naime, u tom slučaju će izvršitelj morati da izvrši određene provere i uputi niz dopisa na različite adrese organa koji pružaju pomoć u postupku izvršenja (bankama, Poreskoj upravi, PIO fondu, MUP-u), sve u cilju prikupljanja informacija i pronalaženja imovine iz koje biste se Vi, kao poverilac, mogli naplatiti.

Radnje koje preduzima javni izvršitelj prate zaključci, tj. odluke kojima se sprovodi izvršenje. Javni izvršitelj Vam dostavlja zaključke kojima se obaveštavate o toku postupka.

6. S KOJIM PROBLEMIMA MOGU DA SE SRETNE TOKOM POSTUPKA?

1) Izvršni dužnik nije zaposlen i nema novca na računu

Najjednostavniji način da naplatite Vaš dug izvršenjem, kada je u pitanju novčano potraživanje, jeste prenos novčanih sredstava s računa izvršnog dužnika na Vaš račun. Međutim, ukoliko dužnik nema novca na računu, ukoliko nema redovna primanja s kojih bi se periodično mogao prenositi iznos, ili takva primanja ne mogu biti predmet izvršenja, potraživanje se može naplatiti nekim drugim sredstvom izvršenja (npr. popis, procena i prodaja pokretnih stvari, prodaja nepokretnosti). Javni izvršitelj će promeniti sredstvo izvršenja. Ti problemi će malo odložiti naplatu i povećati troškove.

2) Kod izvršnog dužnika nisu pronađene stvari koje mogu biti popisane

Javni izvršitelj će pristupiti popisu pokretnih stvari kada proceni da se na taj način možete naplatiti. Međutim, popis može biti bezuspešan, jer izvršni dužnik ne poseduje pokretne stvari (automobil, kompjutere, nameštaj i sl.). Javni izvršitelj Vas o tome obaveštava ukoliko niste prisustvovali popisu, uz poziv da se u roku od 8 dana izjasnite na koji način javni izvršitelj treba da nastavi postupak. Javni izvršitelj to čini jer se može desiti da Vi kao poverilac imate više saznanja o imovini izvršnog dužnika (npr. o vanknjižnom vlasništvu na nekoj nepokretnosti u kojoj se mogu naći i pokretne stvari koje bi bile dovoljne za namirenje Vašeg duga).

3) Izvršni dužnik nema nepokretnost

Javni izvršitelj ima mogućnost uvida i traženja podataka iz javnih registara i evidencija. U nekim slučajevima, namirenje prodajom nepokretnosti može biti prvi izbor javnog izvršitelja (npr. jer je dug veliki, a izvršni dužnik ima više nepokretnosti), a nekada može biti jedini izbor. To se dešava u slučaju kada izvršni dužnik nema sredstva na računu kao ni pokretnu imovinu iz koje možete da naplatite.

Ako javni izvršitelj proverom evidencija ustanovi da dužnik nema nepokretnosti u svom vlasništvu, zatražiće od Vas informaciju o mogućem vanknjižnom vlasništvu izvršnog dužnika. To će zahtevati od Vas dodatne aktivnosti: pribavljanje i dostavljanje dokaza o imovini izvršnog dužnika (npr. ugovor s investitorom zgrade u kojoj stanuje). Ukoliko nemate nove informacije o imovini dužnika, a u toku postupka je utvrđeno da nema ni novčanih sredstva, ni pokretne ni nepokretne imovine, javni izvršitelj će obustaviti postupak, koji se može ponovo pokrenuti ako saznate da se imovno stanje izvršnog dužnika promenilo.

4) Smrt/likvidacija/stečaj izvršnog dužnika

U slučaju da dužnik premine tokom postupka izvršenja, postupak će biti prekinut dok se ne sprovede ostavinski postupak, nakon čega se postupak izvršenja, po Vašem predlogu, nastavlja – na mestu dužnika sada je dužnikov naslednik.

Ukoliko je dužnik privredno društvo u likvidaciji, to ne predstavlja smetnju za sprovođenje izvršenja. U slučaju pokretanja stečaja dužnika, postupak izvršenja se prekida, a Vi se upućujete da svoj dug naplatite u stečajnom postupku, tako što ćete u postupku stečaja prijaviti svoje potraživanje.

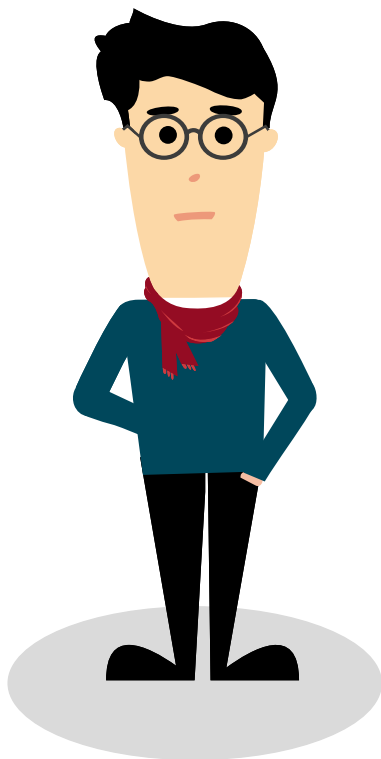
5) Javni izvršitelj ne postupa onako kako sam predložio

U toku postupka Vi predlažete izvršitelju način izvršenja. To radite već u samom Predlogu (kada naznačite sredstvo i predmet izvršenja), ali i kasnije u toku postupka.

Međutim, prilikom izbora sredstva i predmeta izvršenja, javni izvršitelj nije vezan Vašim predlogom. On je dužan da se pridržava **NAČELA SRAZMERE** – to znači da mora da vodi računa o srazmeri između visine Vašeg potraživanja i sredstava i vrednosti predmeta izvršenja – imovine dužnika iz koje bi trebalo da naplatite, kao i da izvršenje sprovede na način koji je za izvršnog dužnika najmanje nepovoljan.

Zbog toga, u situaciji kada je moguće sprovesti postupak izvršenja na više načina (npr. popisom i prodajom pokretnih stvari, ali i prodajom nepokretnosti), izvršitelj mora postupiti na način da obezbedi uspešno izvršenje (namirenje poverioca tj. Vašeg potraživanja), dok ujedno mora da izabere i najmanje nepovoljan način po dužnika. U tim situacijama može se dogoditi da izvršitelj ne postupa na način koji ste Vi predložili, vodeći se pomenutim načelom srazmere. Svakako, takav izbor mora dovesti do toga da se uspešno namirite.

Međutim, kada je izvršenje moguće sprovesti samo na jedan način (jer izvršni dužnik npr. nema ništa osim jedne nepokretnosti) izvršitelj ne vodi računa o pomenutoj srazmeri, već mora sprovesti izvršenje jednim sredstvom i predmetom koje ima na raspolaganju.

7. ŠTA SVE PLAĆAM U POSTUPKU IZVRŠENJA?

U izvršnom postupku važi pravilo da ko pokreće postupak taj plaća sve radnje koje preuzima javni izvršitelj. To znači da Vi kao izvršni poverilac unapred snosite sve troškove. Vaši troškovi obuhvataju sudske takse (na Predlog za izvršenje i Rešenje o izvršenju), predujam troškova za radnje izvršitelja, naknade za rad advokata (ukoliko ste imali punomoćnika), a po sprovedenom izvršenju i naknadu za uspešnost sprovođenja izvršnog postupka.

Sudske takse su određene Zakonom o sudskim taksama.

Visinu predujma određuje javni izvršitelj u skladu s Javnoizvršiteljskom tarifom, kojom se vode svi javni izvršitelji.

Naknada za uspešnost određuje se Javnoizvršiteljskom tarifom u odnosu na iznos potraživanja koje naplaćujete.

Troškovi za rad advokata određuju se na osnovu Advokatske tarife.

8. UPLAĆEN MI JE GLAVNI DUG: ŠTA JE SA MOJIM TROŠKOVIMA?

Postupak izvršenja je uspešno okončan kada se traženi iznos nađe na računu javnog izvršitelja. Javni izvršitelj će odmah prebaciti sredstva na Vaš račun. Istovremeno, doneće zaključak kojim se traži plaćanje određenog iznosa na ime naknade za uspešno sproveden postupak. Taj iznos uplaćujete u naznačenom roku.

Javni izvršitelj će Vas u istom zaključku obavestiti da možete tražiti naknadu svih troškova koje ste imali u postupku izvršenja. Te troškove je dužan da snosi izvršni dužnik.

Potrebno je da u roku od 8 dana izvršitelju podnesete Zahtev za naknadu troškova izvršenja u kome navodite sudsku taksu i uplaćene iznose predujma, pa i poslednji iznos na ime naknade za uspešnost. U Zahtev unesite podatke za uplatu: Vaš broj računa i naziv poslovne banke.

Zahtev za naknadu troškova izvršenja podnosi se u roku od 8 dana od okončanja izvršnog postupka, inače se troškovi ne priznaju!

Nakon što od dužnika budu naplaćeni i Vama izmireni svi troškovi, izvršitelj donosi zaključak kojim utvrđuje da je preduzeta poslednja izvršna radnja i da se izvršni postupak, usled namirenja poverioca, zaključuje.

Ako ipak smatrate da niste pravilno ili u celosti namireni, možete javnom izvršitelju predložiti nastavak izvršnog postupka, i to u roku od 30 dana od donošenja zaključka kojim je okončan postupak.

IZVRŠNI DUŽNIK:

MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU

U ovom delu vodiča objašnjena su prava izvršnog dužnika. U daljem tekstu, Vi ste izvršni dužnik, a suprotna strana je izvršni poverilac.

1. ŠTA SE DEŠAVA KADA IZGUBIM SPOR PRED SUDOM?

Ako je Vaš spor pred sudom završen – nije uložena žalba ili je u postupku po žalbi drugostepeni sud odlučio i više nemate pravo na redovne pravne lekove, odluka se smatra pravnosnažnom.

Možete dobrovoljno da postupite po presudi, u roku koji je odredio sud (obično je to rok od 8 ili 15 dana od dana kada je suprotna strana primila sudsku odluku). Ukoliko izostane dobrovoljno ispunjenje, suprotna strana može pokrenuti postupak izvršenja. Dodatno, ako ste obavezani da se ubuduće ponašate u skladu s presudom, suprotno postupanje je povod za pokretanje postupka izvršenja (npr. ako roditelj prestane da plaća izdržavanje detetu).

Da biste znali da li je odluka suda postala izvršna, potrebno je da se informišete kod organa koji je tu odluku doneo (najčešće je to sud).

VAŽNO JE DA ZNATE:

Troškovi izvršnog postupka mogu biti veliki, stoga je bolje da svoje dugovanje namirite pre nego što oni dostignu visinu Vašeg duga!

Postoji mogućnost dobrovoljnog namirenja novčanog potraživanja i pre pokretanja izvršnog postupka – na predlog izvršnog poverioca, javni izvršitelj Vas poziva da dobrovoljno namirite dug kako biste izbegli pokretanje i vođenje izvršnog postupka, smanjili troškove i kamatu i možda zaključili sporazum s izvršnim poveriocem. Javni izvršitelj ima dužnost da posreduje između stranaka radi sporazumnog namirenja izvršnog poverioca.

U slučaju da je izvršni postupak već pokrenut, pokušajte da se dogovorite s izvršiteljem i poveriocem da svoje dugovanje namirite „na rate“, ukoliko niste u mogućnosti da dug isplatite odjednom u celosti.

2. POŠTA OD IZVRŠITELJA – PREUZETI ILI NE?

Ukoliko je na Vašu adresu pristigla koverta od suda ili javnog izvršitelja – **preuzmite je!** U suprotnom rizikujete da se Vaša pošta nađe na elektronskoj oglasnoj tabli suda i da se protekom roka od **8 dana** smatra da Vam je uručena!

Vrlo je važno da od samog početka budete upoznati s postupkom izvršenja kako biste adekvatno zaštitili svoja prava, prvenstveno zbog poštovanja rokova. Takođe, izbegavanjem prijema pošte možete doći u situaciju

da za postupak izvršenja saznate u kasnijoj fazi, kada su već preduzete neke radnje (poput zaplene i prenosa dela Vaše zarade na račun poverioca).

Ukoliko se dogodi da uredno primete poštu, a Rešenje Vam ipak nije dostavljeno, proverite da li su poštovana pravila o dostavljanju pošte, odnosno da li su sud ili javni izvršitelj postupili u skladu sa zakonom. Možete izvršiti uvid u svoj predmet u sudu ili u kancelariji izvršitelja, i tek nakon uvida možete znati da li je došlo do nepravilnosti prilikom dostavljanja.

3. DA LI MOGU DA SE ŽALIM NA PRIMLJENU ODLUKU?

Sud i javni izvršitelji donose rešenja i zaključke.

Rešenjem se odlučuje o Predlogu za izvršenje i ovo rešenje **najčešće je u formi pečata na poslednjoj strani predloga kojim je izvršni poverilac pokrenuo postupak izvršenja**. Na strani 54 nalazi se primer Rešenja o izvršenju u formi pečata.

Rešenjem se odlučuje i o prigovoru i o žalbi (i u drugim slučajevima koje zakon propisuje).

Zaključcima se nalaže preduzimanje izvršnih radnji i upravlja izvršnim postupkom i protiv zaključka nisu dozvoljeni ni prigovor ni žalba.

Važno je da zabeležite tačan datum prijema rešenja koje Vam je uručeno, budući da Vam od narednog dana teče rok za eventualnu žalbu ili prigovor.

Primer: Ukoliko ste primili Rešenje o izvršenju 1. 7. 2019. godine, prvi dan (od 8 dana, koliko imate da uložite žalbu ili prigovor) računa se od 2. 7. 2019, te je poslednji dan kada možete podneti prigovor/žalbu 9. 7. 2019. godine.

Po prijemu Rešenja o izvršenju i predloga poverioca, razmotrite njihovu sadržinu. Ukoliko smatrate da postoji neki od razloga za pobijanje Rešenja o izvršenju, potrebno je da podnesete odgovarajući pravni lek – žalbu ili prigovor – u ostavljenom roku. Ako propustite da podnesete žalbu ili prigovor u roku, izvršenje se nastavlja.

Izvršni postupak je hitan, te su **ROKOVI** u ovom postupku **KRATKI** i samo izuzetno mogu biti duži od 8 dana!

Rok za podnošenje prigovora ili žalbe na Rešenje o izvršenju iznosi **8 dana od dana dostavljanja Rešenja (u nekim slučajevima 5 dana)!** Ovaj rok je naznačen u okviru odluke koju ste primili ili u okviru pečata nadležnog organa kojim je određeno izvršenje.

4. KAKO DA ZNAM – PRIGOVOR ILI ŽALBA?

Da biste znali da li na Rešenje o izvršenju treba da uložite **prigovor ili žalbu**, potrebno je da pogledate pouku o pravnom leku u kojoj piše koji pravni lek i u kom roku možete podneti protiv Rešenja o izvršenju, kao i kome ga podnosite.

Žalbom se pobija **Rešenje o izvršenju doneto na osnovu izvršne isprave**, dok se **prigovorom** pobija **Rešenje o izvršenju doneto na osnovu verodostojne isprave**.

U Zakonu o izvršenju i obezbeđenju taksativno su navedeni razlozi na osnovu kojih se može uložiti žalba ili prigovor.

Bez obzira o kom pravnom leku se radi, i kod žalbe i kod prigovora potrebno je da navedete razlog zbog kojeg se pobija Rešenje o izvršenju (npr. zastarelost potraživanja), činjenice kojima potkrepljujete razloge iz kojih pobijate Rešenje, kao i da uz to priložite isključivo pismene dokaze na kojima zasnivate svoju žalbu ili prigovor. U suprotnom, žalba ili prigovor će biti odbačeni kao nepotpuni, bez prethodnog vraćanja na dopunu.

Zahtev za otklanjanje nepravilnosti nije pravni lek, poput prigovora i žalbe. To je zahtev kojim stranke i učesnik u postupku mogu tražiti da se otklone nepravilnosti koje su nastale u toku i povodom sprovođenja izvršenja i podnosi se sudu ili javnom izvršitelju, zavisno od toga ko sprovodi izvršenje. Rok za podnošenje ovog zahteva je 8 dana od dana učinjene nepravilnosti. Podnošenje Zahteva za otklanjanje nepravilnosti NE ODLAŽE izvršenje.

5. DA LI JE MOJE DUGOVANJE ZASTARELO?

Zakon o izvršenju i obezbeđenju, osim mnogobrojnih drugih razloga za podnošenje žalbe i prigovora, propisuje i zastarelost potraživanja kao osnov.

Zastarelost je protek vremena propisan zakonom nakon koga više nije moguće zahtevati izvršenje neke obaveze.

Dobro je napomenuti da se Vi, kao dužnik, morate sami pozivati na zastarelost, u suprotnom, ukoliko uplatite zastarelo dugovanje ne znajući da je zastarelo, nemate prava da tražite povraćaj novca.

Da li je Vaš dug iz Rešenja o izvršenju zastareo zavisi od odgovora na tri pitanja.

- Kog dana je Vaš dug dospeo?
- Koji je rok zastarelosti Vašeg duga?
- Kog dana je podnet Predlog za izvršenje sudu/javnom izvršitelju?

PRIMER: Račun za struju za mesec mart stiže u poštansko sanduče 10. aprila.

Ako je potrošačima ostavljen rok od 15 dana da izmire dugovanje, to znači da ste dužni da račun platite najkasnije 25. aprila. U suprotnom, EPS (poverilac) već sutradan (26. aprila) ima pravo da pokrene postupak izvršenja usled neplaćenog duga za mesec mart, jer je 26. aprila dospeo ovaj dug za struju!

Pravo EPS-a da uz pomoć izvršitelja naplati dug traje sve dok dug ne zastari. Kako dug za struju **zastareva u roku od 1 godine**, poverilac može podneti Predlog za izvršenje javnom izvršitelju najkasnije do 26. aprila naredne godine. U suprotnom – Vaš dug za struju je zastareo!

Ako je od dana dospelosti pa do dana podnošenja Predloga za pokretanje izvršnog postupka prošlo vreme koje je propisano zakonom (rokovi se razlikuju za različite vrste potraživanja), nastupila je zastarelost!

Stoga, da biste utvrdili da li je zaista došlo do zastarelosti potraživanja, proverite prvo **kada je podnet Predlog za izvršenje**, te u slučaju da ste utvrdili da je Vaš dug zastareo, potrebno je da to **sami istaknete u pravnom leku koji podnosite**.

MODEL PRIGOVORA NA REŠENJE O IZVRŠENJU USLED ZASTARELOSTI DUGA

lv. br. ____/20__

(broj pod kojim je zaveden predmet)

Javni izvršitelj Marko Marković
Ulica _____, _____
ZA
OSNOVNI SUD U _____

IZVRŠNI POVERILAC: JKP „BEOGRADSKE ELEKTRANE“ iz Beograda – Novi Beograd ul. Savski nasip br. 11, MB: 07020210, PIB: 100139344, račun kod Banca Intesa ad Beograd broj: 160–6791–73.

IZVRŠNI DUŽNIK: _____ (ime i prezime), iz _____, ulica: _____, JMBG: _____.

PRIGOVOR IZVRŠNOG DUŽNIKA NA REŠENJE O IZVRŠENJU

na osnovu verodostojne isprave, pod brojem lv. br. ____/20__ od 1. 4. 2020. godine (primljeno 1. 5. 2020. godine)

Izvršni dužnik pobija označeno Rešenje o izvršenju u delu u kome je dužnik u obavezi da namiri novčano potraživanje, zbog razloga iz člana 87, stav 1, tačka 5 ZIO.

Obrazloženje

Rešenjem lv. br. ____/20__ od 1. 4. 2020. godine koje je doneo javni izvršitelj _____ određeno je izvršenje na osnovu verodostojne isprave radi namirenja novčanog potraživanja nastalog iz komunalnih usluga i srodnih delatnosti, a koje je dužnik primio 1. 5. 2020.

Dužnik ističe da, prema Zakonu o obligacionim odnosima član 378, stav 1, tačka 1, za jednu godinu zastarevaju potraživanja naknade za isporučenu električnu i toplotnu energiju. S tim u vezi, potraživanja ovde izvršnog poverioca JKP „BEOGRADSKE ELEKTRANE“ iz Beograda su ZASTARELA, s obzirom da je Predlog za dozvolu izvršenja na osnovu verodostojne isprave upućen javnom izvršitelju u _____ 1. 3. 2020. go-

dine, a odnosi se na potraživanja nastala u periodu počev od 9. 5. 2017. godine pa do 8. 9. 2018. godine.

DOKAZ: Predlog izvršnog poverioca javnom izvršitelju za dozvolu izvršenja na osnovu verodostojne isprave od 1. 3. 2020.

– Izvod iz poslovnih knjiga JKP „BEOGRADSKE ELEKTRANE”

Smatram da je ZIO jasan u delu koji se odnosi na razloge pobijanja Rešenja o izvršenju, kao i da je jasno da je zastarelost nastupila protekom jedne godine od dospelosti obaveze izvršnog dužnika, tako da su u ovom slučaju ispunjeni zakonom propisani uslovi koji sprečavaju izvršenje.

Zbog svega navedenog, a kako postoji razlog koji sprečava izvršenje, izvršni dužnik predlaže sudu da donese

REŠENJE

1. USVAJA SE PRIGOVOR izvršnog dužnika i STAVLJA VAN SNAGE Rešenje o izvršenju lv.. br. ____/20__ od 1. 4. 2020. godine, te se obustavlja izvršenje u celini i ukidaju sve sprovedene radnje.

2. Oslobađa se izvršni dužnik obaveze da izvršnom poveriocu plati troškove postupka kao i nagradu izvršitelju, s obzirom da je potraživanje izvršnog poverioca zastarelo.

U _____, dana 9. 5. 2020. godine

IZVRŠNI DUŽNIK

(potpis)

Ime i prezime dužnika

6. DA LI POSTOJE NEKA OGRANIČENJA KOD IZVRŠENJA?

U cilju zaštite osnovnih prava dužnika i njegove porodice, postoje određena ograničenja prilikom izvršenja, kao i prava i predmeti koji su izuzeti od izvršenja, što znači da na njima nije dozvoljeno sprovoditi izvršenje.

Zakon je propisao sledeća ograničenja:

- Ukoliko je Vaša zarada jednaka ili manja od minimalne zarade utvrđene zakonom – izvršenje na Vašoj zaradi može da se sprovede do njene 1/4.
- Ukoliko je Vaša zarada tolika da ne prelazi visinu prosečne zarade, izvršenje na zaradi može da se sprovede do njene 1/3.
- Ukoliko ste korisnik penzije, izvršenje na Vašoj penziji može da se sprovede do njene 1/3. Međutim, ukoliko Vaša penzija ne prelazi iznos prosečne penzije, izvršenje se može sprovesti do njene 1/4.
- Ako je Vaša penzija minimalna, izvršenje može da se sprovede do njene 1/10.
- Radi namirenja potraživanja po osnovu zakonskog održavanja, izvršenje na pomenutim primanjima može se sprovesti do 1/2 primanja.

Ukoliko nemate primanja niti novca na računu, odnosno ako imate samo primanja koja su izuzeta od izvršenja (primanja koja izvršitelj ne sme da prenosi na račun poverioca), izvršitelj može da promeni sredstvo i predmet izvršenja, npr. **da popiše i proda Vaše pokretne stvari.**

Zakon je propisao i koja primanja su izuzeta od izvršenja.

Ne mogu biti predmet izvršenja:

- primanja na osnovu zakonskog izdržavanja, naknade štete zbog narušenja zdravlja, novčane rente zbog potpune ili delimične nesposobnosti za rad i novčane rente za izdržavanje koje je izgubljeno usled smrti dužnika izdržavanja;
- primanja na osnovu novčane naknade za telesno oštećenje prema propisima o invalidskom osiguranju;
- primanja koja se ostvaruju prema propisima o socijalnoj zaštiti;
- primanja na osnovu privremene nezaposlenosti;
- primanja na osnovu zakona kojim se uređuje finansijska podrška porodici sa decom;
- primanja na osnovu stipendije i pomoći učenicima i studentima;
- potraživanja čiji je prenos zakonom zabranjen.

Primer: Ukoliko je dužnik samohrana majka, i na račun joj se mesečno uplaćuje njena minimalna plata u iznosu od 26.000,00 dinara, kao i alimentacija za izdržavanje deteta u iznosu od 30.000,00 dinara (ukupno 56.000,00), izvršitelj ima pravo da naplati dug jedino od iznosa njene minimalne zarade. U tom slučaju, izvršitelj će deo od 1/4 minimalne plate prenositi na račun poverioca do konačne isplate. Alimentacija (30.000,00) ne sme biti predmet izvršenja!

Stvari koje izvršitelj ne sme da popiše jer su izuzete od izvršenja su: odeća, obuća i drugi predmeti za ličnu upotrebu, posteljne stvari, posuđe, deo nameštaja koji je neophodan izvršnom dužniku i članovima njegovog domaćinstva, šporet, frižider i peć za grejanje, hrana i ogrev koji su izvršnom dužniku i članovima njegovog domaćinstva potrebni za tri meseca, ordenje, medalje, ratne spomenice i druga odlikovanja i priznanja, lična pisma, rukopisi i drugi lični spisi i porodične fotografije izvršnog dužnika, pomagala koja su osobi sa invaliditetom ili drugom licu s telesnim nedostacima neophodna za obavljanje životnih funkcija, kao i kućni ljubimac.

7. ŠTA MOGU DA OČEKUJEM PRILIKOM POPISA I PROCENE STVARI?

Izvršenje na pokretnim stvarima sprovodi se popisom i procenom stvari, prodajom stvari i namirenjem izvršnog poverioca iz prodajne cene.

Ova radnja započinje zaključkom izvršitelja kojim se „određuje sprovođenje izvršenja popisom i procenom pokretnih stvari dužnika“. Ovaj zaključak se dostavlja i Vama i poveriocu.

U zaključku se navodi tačno vreme i mesto popisa i upozorenje da stvarima ne smete raspolagati.

Popis se vrši bez obzira na Vaše prisustvo! To znači da izvršitelj ima pravo da obavi tu radnju i ako Vi niste kod kuće. Obavestiće Vas o detaljima pismeno, dostavljanjem zapisnika s popisa.

Tako, javni izvršitelj ima ovlašćenje da otvori Vašu zaključanu prostoriju i bez Vašeg prisustva, kao i u slučaju da odbijate da otvorite, te da otpočne s popisom i procenom stvari, s tim da je obavezno prisustvo dva punoletna lica kao svedoka.

Prilikom popisa, mogu se popisati sve stvari koje su zatečene na adresi na kojoj živite: stvari u Vašem vlasništvu, ali i stvari koje su zatečene kod Vas, odnosno stvari koje nisu Vaše ili na kojima neko treće lice ima pravo koje sprečava izvršenje na njima (npr. stvari lica koje živi s Vama), jer se pretpostavlja da su stvari Vaše.

To je dozvoljeno zato što sama radnja popisa ne dira u pravo trećih lica da u zakonom propisanom postupku spreče prodaju tih stvari – **prigovor trećeg lica (vidi deo pod nazivom TREĆE LICE: MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU).**

Prilikom popisa, izvršitelj je dužan da:

- u skladu sa načelom srazmere, popiše samo onoliko stvari koliko je dovoljno da se namiri izvršni poverilac i troškovi izvršenja;
- popiše samo one stvari koje mogu biti predmet izvršenja;
- vodi zapisnik o popisu;
- unese u zapisnik eventualne primedbe stranaka i trećih lica.

Izvršitelj pre svega popisuje stvari koje će se najlakše prodati, stvari koje nisu podložne brzom kvarenju ili smanjenju vrednosti. Takođe, ako postoji više stvari, pre svega će se popisati stvari za koje treće lice nije stavilo primedbu da ima pravo koje sprečava izvršenje.

8. KADA MOJA NEPOKRETNOST MOŽE DA POSTANE PREDMET IZVRŠENJA?

U zavisnosti od visine Vašeg novčanog dugovanja, kao i od toga da li posedujete još neku imovinu ili primanja iz kojih bi se dug mogao naplatiti, zavisi i da li će Vaša nepokretnost postati predmet izvršenja. Kao što je već napomenuto, prilikom izbora sredstva i predmeta izvršenja, izvršitelj je dužan da vodi računa o načelu srazmere i da prilikom izbora sredstva i predmeta izvršenja vodi računa o tome da se izvršenje sprovodi onim sredstvom i na onom predmetu koji je za Vas kao izvršnog dužnika najmanje nepovoljan, ali i dovoljan da se namiri poverilac. Međutim, načelo srazmere može se primenjivati samo ako postoji više raspoloživih sredstava i predmeta izvršenja iz kojih se može namiriti poverilac. U slučaju da je nesumnjivo utvrđeno da postoji samo jedno sredstvo i predmet izvršenja iz kog se može namiriti potraživanje izvršnog poverioca (npr. nepokretnost), načelo srazmere se ne primenjuje, te u tom slučaju kao jedini način namirenja duga ostaje prodaja Vaše nepokretnosti.

Međutim, ukoliko se radi o Vašoj jedinog nepokretnosti, ona ne može biti predmet prodaje radi namirenja potraživanja nastalih isključivo iz komunalnih usluga ukoliko je potraživanje takvo da glavnica duga ne prelazi iznos do 5.000,00 evra u dinarskoj protivvrednosti.

Ukoliko Vaš dug nije vezan za komunalne i srodne delatnosti, a uz to je prodaja nepokretnosti i jedino moguće sredstvo izvršenja, ne postoji prepreka da Vam izvršitelj proda nepokretnost da bi se namirio dug, pa je tako, i za manja dugovanja, moguće da Vam izvršitelj proda jedinu nepokretnost, koja može vredeti mnogo više u odnosu na dug!

9. U KOJE VREME SE SPROVODI IZVRŠENJE?

Izvršenje se sprovodi svakog radnog dana od 7 do 22 časa.

Međutim, izvršenje se može sprovesti i izvan tog vremena ako Vi, kao izvršni dužnik, izbegavate ispunjenje svoje obaveze ili to nalažu naročito opravdani razlozi.

10. DA LI SE IZVRŠENJE MOŽE ODLAGATI?

Izvršenje se može odložiti **na predlog izvršnog dužnika**.

Zakonom je predviđeno da izvršni dužnik **može jednom** u toku izvršnog postupka da predloži odlaganje izvršenja.

Izvršenje može da se odloži u tom slučaju pod uslovom da Vi kao dužnik učinite verovatnim da biste usled izvršenja pretrpeli nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, koja je veća od one koju bi zbog odlaganja pretrpeo izvršni poverilac. Takođe, odlaganje možete tražiti kada postoje opravdani naročiti razlozi, koje dokazujete javnim ili overenim ispravama. Na primer, u situaciji kada ste bolesni, medicinskom dokumentacijom dokazujete da vam je potrebno dodatno vreme za oporavak i otklanjanje štete koju trpite sprovođenjem izvršenja.

Međutim, o Vašem predlogu se mora izjasniti i izvršni poverilac. Izvršitelj o ovom predlogu odlučuje donošenjem rešenja kojim usvaja ili odbacuje predlog.

Ukoliko usvoji predlog, izvršitelj određuje trajanje odlaganja.

- ✓ Izvršenje se može odložiti **na predlog izvršnog poverioca.**

Izvršni poverilac može predložiti javnom izvršitelju **odlaganje izvršenja koje nije još počelo.** To Vam daje mogućnost da se direktno obratite izvršnom poveriocu i u zajedničkom dogovoru osmislite plan namirenja.

- ✓ Izvršenje se može odložiti **na osnovu sporazuma stranaka o odlaganju.**

Postoji mogućnost da se izvršenje odloži i sporazumom stranaka o odlaganju. U tom slučaju, ako se stranka saglasi s odlaganjem predloženim od protivne strane ili ako se stranke saglase s Predlogom za odlaganje koje je predložilo treće lice, rešenjem se utvrđuje da je izvršenje odloženo sporazumom stranaka i donosi se **bez ispitivanja razloga za odlaganje.**

- ✓ Izvršenje se može odložiti **na predlog trećeg lica.**

Na predlog trećeg lica koje je podnelo prigovor da se na nekom predmetu izvršenja izvršenje proglasi nedozvoljenim, javni izvršitelj može odložiti izvršenje **samo jednom** u toku izvršnog postupka ako treće lice svoje pravo dokazuje pravnosnažnom odlukom, javnom ili overenom ispravom.

- ! Dok traje odlaganje ne preduzimaju se radnje kojima se sprovodi izvršenje.

Izvršenje se nastavlja po službenoj dužnosti čim istekne vreme na koje je odloženo.

11. KOLIKO ME KOŠTA IZVRŠENJE?

Iako u početku poverilac predujmljuje troškove, po okončanju izvršnog postupka celokupne troškove snosite Vi kao dužnik. Ukupan iznos troškova određuje se u posebnom Rešenju o troškovima, koje se donosi po sprovedenom izvršenju, a na zahtev izvršnog poverioca.

Dakle, sve troškove koje je za vođenje postupka izvršenja unapred plaćao izvršni poverilac (takse, troškove izvršenja – predujam za sve radnje i nagrada za uspešnost koju naplaćuje javni izvršitelj i troškove za angažovanje advokata) na kraju plaćate Vi. Ovi troškovi mogu biti visoki i mogu premašiti iznos duga. Zbog toga, ulazak u postupak izvršenja radi izbegavanja ispunjenja obaveze koju imate može Vam doneti više štete nego koristi. Ukoliko zaista niste u mogućnosti da izvršite obavezu, potrebno je da budete aktivni i da zajednički sa poveriocem i javnim izvršiteljem nađete najbolje rešenje, sa što manje troškova.

12. POSLEDICE OMETANJA IZVRŠENJA

Svako lice koje ometa ili sprečava sprovođenje izvršenja može biti kažnjeno novčanom kaznom od 10.000,00 do 200.000,00 dinara. Ako sprovođenje izvršenja ometaju pravna lica koja ne postupaju po zabrani ili nalogu suda ili javnog izvršitelja, mogu biti kažnjena novčanom kaznom od 100.000,00 do 2.000.000,00 dinara.

TREĆE LICE: MOJA PRAVA U IZVRŠNOM POSTUPKU

1. KO JE TREĆE LICE U POSTUPKU?

Ukoliko na predmetu izvršenja imate neko pravo koje sprečava izvršenje – **Vi ste u postupku izvršenja treće lice.** Treće lice može biti i onaj koji je uredno kupio i platio nepokretnost, ali je nije na vreme uknjižio, pa se izvršenje sprovodi na nepokretnosti na koju ima pravo, ali se kao vlasnik vodi neko drugi, ko je dužnik u izvršnom postupku. Često se u ulozi „trećeg lica” u postupku izvršenja nalaze stanodavci, vlasnici nepokretnosti koji su dozvolili nekome da se samo formalno prijavi na njihovoj adresi. Njihove stvari tada mogu biti predmet popisa, jer se pretpostavlja da su u vlasništvu dužnika koji tu živi.

U tom slučaju, Vaše je pravo da sve do okončanja izvršnog postupka podnesete prigovor kojim možete zahtevati da se izvršenje utvrdi nedozvoljenim na konkretnom predmetu – tzv. prigovor trećeg lica.

2. ŠTA AKO SE PRODAJE NEPOKRETNOST ČIJI SAM SUVLASNIK?

Ako ste suvlasnik, imate pravo da od iznosa koji se dobije prodajom stvari zahtevate isplatu dela cene koji je srazmeran Vašem udelu (npr. 50%), pre svih drugih lica koja imaju pravo na namirenje i pre namirenja troškova izvršnog postupka, ili pravo da zahtevate da Vam se stvar

ustupi ako položite jemstvo u visini udela izvršnog dužnika na stvari (u našem primeru to je 50%).

U slučaju da Vaš udeo na stvari bude osporen, na raspolaganju Vam stoji tužba protiv izvršnog poverioca radi utvrđenja postojanja Vašeg udela.

3. ŠTA AKO SAM DUŽNIKOV ČLAN PORODICE?

Zakonska pretpostavka je da je imovina supružnika zajednička. Ukoliko ste supružnik izvršnog dužnika, niste treće lice koje može podneti prigovor u izvršnom postupku. To praktično znači da tamo gde svaki supružnik ima pravo na polovinu celokupne zajedničke imovine, nema osnova za prigovor trećeg lica! On ima pravo na 50% vrednosti svake pojedinačne stvari, a za pomenuti prigovor mora imati **više od polovine!**

U slučaju da se izvršenje sprovodi na imovini supružnika kod koje su definisani vlasnički odnosi tako da svaki supružnik ima određeni udeo (npr. supružnici su upisani kao vlasnici nepokretnosti sa udelom 1/2), supružnik ima ista prava kao i svaki drugi suvlasnik.

4. PRIGOVOR TREĆEG LICA

Prigovor trećeg lica možete podneti sve do okončanja izvršnog postupka! Prigovor se podnosi javnom izvršitelju koji sprovodi postupak izvršenja. Prigovor trećeg lica mora da sadrži, osim Vaših, i identifikacione podatke stranaka u postupku, kao i razloge za prigovor, uz koje morate priložiti isprave kojima dokazujete postojanje svoga prava.

U suprotnom, prigovor se odbacuje!

MODEL PRIGOVORA TREĆEG LICA U IZVRŠNOM POSTUPKU (IZVRŠENJE NA POKRETNIM STVARIMA)

Poslovni broj _____

JAVNI IZVRŠITELJ _____ sa sedištem u _____

IZVRŠNI POVERILAC: _____ iz _____ ul.
_____ br. _____

IZVRŠNI DUŽNIK: _____ iz _____ ul.
_____ br. _____

TREĆE LICE: _____ iz _____ ul. _____
br. _____

PRIGOVOR TREĆEG LICA

Rešenjem Osnovnog suda u _____, ____/____ (poslovni broj) od _____ godine, određeno je izvršenje radi naplate novčanog potraživanja izvršnog poverioca _____ protiv izvršnog dužnika _____, popisom i procenom pokretnih stvari izvršnog dužnika dana _____ sa početkom u _____ časova na adresi prebivališta izvršnog dužnika _____.

Izvršenje sprovodi javni izvršitelj _____ sa sedištem u _____ pod poslovnim brojem _____. Postupak nije okončan.

Odredbom člana 108 stav 1 Zakona o izvršenju i obezbeđenju („Sl. glasnik RS”, br. _____ – dalje: ZIO) propisano je da treće lice koje tvrdi da na predmetu izvršenja ima neko pravo koje sprečava izvršenje može javnom izvršitelju podneti prigovor kojim zahteva da se izvršenje utvrdi nedozvoljenim na tom predmetu. Prema stavu 2 istog člana ZIO, prigovor trećeg lica može da se podnese do okončanja izvršnog postupka.

Podnoseći ovaj prigovor _____ kao treće lice, ističem da su sledeće pokretne stvari koje su tom prilikom popisane i procenjene u mom vlasništvu, za šta kao dokaz prilažem račune.

DOKAZ: _____ (*isprave kojima treće lice dokazuje postojanje svoga prava*).

Iz izloženog proizilazi da treće lice u ovom postupku ima pravo na predmetu izvršenja – popisane i procenjene pokretne stvari sadržane u Zapisniku o popisu stvari od dana _____, pa predlažem da javni izvršitelj donese

REŠENJE

USVAJA SE prigovor trećeg lica _____ pa se UTVRĐUJE da je nedozvoljeno izvršenje na pokretnim stvarima obuhvaćenim Zapisnikom o popisu stvari od dana _____, te se postupak izvršenja u pogledu navedenih predmeta OBUSTAVLJA i UKIDAJU sve izvršne radnje u odnosu na navedene pokretne stvari.

U _____ dana _____ godine

TREĆE LICE

TROŠKOVNIK:

– taksa za prigovor: _____ dinara

5. NEMAM RAČUNE NITI DRUGE DOKAZE DA SU STVARI MOJE – ŠTA SAD?

U praksi se kao čest i veliki problem pojavljuje dokazivanje prava trećih lica. Razlog je odredba zakona koja predviđa da treće lice uz prigovor podnosi isprave kao dokaze. Isprave su pre svega presude i odluke organa, izvodi iz katastra i slično. Za pokretne stvari to su računi. Međutim, ne može se očekivati da će građani za svaku stvar imati papir koji dokazuje njihovo vlasništvo ili neko drugo pravo, naročito prilikom popisa i procene stvari na kućnoj adresi, gde se mogu zateći stvari stare i preko nekoliko desetina godina.

U takvim slučajevima, u nedostatku računa i drugih dokaza, Komora javnih izvršitelja uputila je građane da mogu kao dokaz priložiti overenu izjavu dva ili više svedoka koji mogu da potvrde da su njihovi navodi tačni.

6. ŠTA MOGU DA OČEKUJEM NAKON ŠTO ULOŽIM PRIGOVOR?

Nakon podnošenja prigovora, izvršitelj dostavlja Vaš prigovor poveriocu kako bi se izjasnio u roku od 8 dana od dana dostavljanja.

Ako se izvršni poverilac ne izjasni blagovremeno o prigovoru ili ne ospori navode prigovora, ili ako su Vaše tvrdnje dokazane odgovarajućom ispravom, prigovor se usvaja rešenjem i izvršni postupak se u pogledu predmeta izvršenja **obustavlja**.

U ostalim slučajevima, prigovor se rešenjem odbija.

Ukoliko je Vaš prigovor odbijen, imate pravo da pokrenete parnični postupak protiv izvršnog poverioca u roku od 30 dana!

Međutim, pokretanje parničnog postupka ne odlaže izvršenje.

OBJAŠNJENJA PRAVNIH IZRAZA

Izvršni postupak – postupak u kome sudovi i javni izvršitelji prinudno namiruju potraživanja izvršnih poverilaca zasnovana na izvršnim i verodostojnim ispravama.

Stranke u postupku – izvršni poverilac i izvršni dužnik.

Izvršni poverilac – lice čije se potraživanje namiruje u izvršnom postupku ili obezbeđuje u postupku obezbeđenja.

Izvršni dužnik – lice prema kome se namiruje potraživanje u izvršnom postupku ili obezbeđuje u postupku obezbeđenja.

Učesnik u postupku – lice koje u izvršnom postupku ostvaruje neko svoje pravo ili pravni interes, a nije stranka u postupku.

Treće lice – lice koje nije stranka u postupku, a koje tvrdi da na predmetu izvršenja ima pravo koje sprečava sprovođenje izvršenja, na primer: lice kod koga je dužnik prijavljen da stanuje, a kome je imovina popisana u izvršnom postupku zbog duga stanara (dužnika).

Izvršitelji – ovlašćena lica koja u ime države, na osnovu javnih ovlašćenja, preduzimaju radnje kojima se neposredno sprovodi prinudno izvršenje i donose određene odluke u postupku.

Pomoćni organi u postupku – Narodna banka Srbije, poslovne banke, Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, Republički geodetski zavod i službe katastra nepokretnosti, Agencija za privredne registre, Organ starateljstva (centri za socijalni rad), Ministarstvo unutrašnjih poslova i dr. koji pružaju podatke ili asistenciju i pomoć prilikom sprovođenja izvršenja.

Izvršna isprava – izvršna sudska odluka (presuda ili rešenje) i sudsko poravnanje, izvršna odluka prekršajnog ili upravnog suda (rešenje ili zaključak) i poravnanje u upravnom postupku, javnobeležničke isprave koje imaju snagu izvršne isprave, odluka Ustavnog suda kojom je usvojen zahtev za naknadu štete, sporazum o rešavanju spora putem posredovanja, izvod iz Registra zaloge i Registra finansijskog lizinga, ali i ugovor o hipoteci i založna izjava pod posebnim uslovima propisanim zakonom, kao i ostale isprave koje su Zakonom o izvršenju i obezbeđenju ili drugim zakonom određene kao izvršne isprave.

Verodostojna isprava – isprava koja nije sudska odluka, a na osnovu koje se pokreće postupak izvršenja radi namirenja novčanog potraživanja (menica i ček, izvod iz poslovnih knjiga o izvršenim komunalnim ili srodnim uslugama, obračun o nagradi i naknadi troškova advokata, bankarska garancija, privremena ili okončana situacija o izvršenim građevinskim radovima, račun domaćeg ili stranog lica, sa otpremnicom ili drugim pismenim dokazom o tome da je izvršni dužnik obavešten o njegovoj obavezi, itd.).

Klauzula izvršnosti – pečat suda, drugog organa ili javnog beležnika koji je doneo ispravu, kojim se potvrđuje da je odluka podobna za izvršenje (izvršna), a koji po sticanju uslova (pravnosnažnost i protek roka za dobrovoljno ispunjenje obaveze) možete staviti na odluku u pisarnici onog suda ili drugog organa koji je tu odluku i doneo.

Rešenje o izvršenju – rešenje suda ili javnog izvršitelja kojim se dozvoljava prinudno izvršenje na osnovu izvršne ili verodostojne isprave.

Dospelost – za neko potraživanje kažemo da je dospelo kada protekne rok koji je ostavljen za ispunjenje obaveze.

Potraživanje – pravo izvršnog poverioca da od izvršnog dužnika zahteva određeno davanje, činjenje, nečinjenje ili trpljenje (najčešće je to

novčani iznos po različitim osnovama, ali i predaja deteta, vraćanje zaposlenog na rad...).

Predmet izvršenja – stvari i prava izvršnog dužnika na kojima se sprovodi izvršenje: novčana sredstava, pokretne stvari, nepokretnosti.

Sredstva izvršenja – radnje kojima se namiruje potraživanje izvršnog poverioca: prodaja nepokretnosti ili pokretnih stvari izvršnog dužnika, prenos sredstava sa zarade/penzije izvršnog dužnika na račun poverioca i sl.

Odluke u izvršnom postupku – rešenje (kojim se odlučuje o predlogu za izvršenje, o prigovoru, žalbi i drugim slučajevima određenim ZIO) i zaključak (kojim se upravlja izvršnim postupkom i nalaže preduzimanje izvršnih radnji)

Pravni lekovi – protiv odluke suda ili izvršitelja mogu se uložiti žalba i prigovor pod uslovima koji su propisani u zakonu.

Pouka o pravnom leku – uputstvo strankama u postupku o mogućnosti podnošenja pravnog leka (prigovor ili žalba), kao i o propisanom roku za njihovo podnošenje koji je istaknut na dnu odluke.

Troškovi postupka – svi troškovi nastali od podnošenja predloga za izvršenje pa do konačnog okončanja postupka izvršenja.

Predujam – novčani iznos koji određuje izvršitelj a koji plaćate unapred kao naknadu za radnje koje će izvršitelj tek preduzeti. Predujam snosi poverilac, ali na kraju sve troškove izvršnog postupka, uključujući i predujam izvršitelju, snosi izvršni dužnik.

PRIMER KLAUZULE IZVRŠNOSTI

ОДЛУКА ЈЕ ПРАВНОСНАЖНА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ

14. 05. 2015. год.

Управитељ судске писарнице,

Виши суд у Београду
14. 05. 2015.

POTVRDA

Potvrđuje se da je presuda izrečena
Postala je pravosnažna na dan
Da je unučena izvršnom dužniku na dan
Kao i izvršnom pevaocu na dan
I DA SU NASTUPILI USLOVI ZA IZVRŠENJE

Dana 14. 05. 2015.

PRIMER PEČATA REŠENJA O IZVRŠENJU

5ч И _____ / 18

РЕШЕЊЕ О ИЗВРШЕЊУ

I Усваја се предлог за извршење

II Трошкови извршења одређују се у износу од

3.986,00 динара _____

(СЛОВИМА)

ДРУГИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ

дана 26.06 2018 године

Судија _____

ПРАВНА ПОУКА: Против овог решења странке могу изјавити жалбу у року од 8 дана од дана пријема решења, Вишем суду, а преко овог суда.

Lektura i korektura
Teodora Todorić Milićević

Dizajn
Ivana Zoranović

Priprema i štampa
Dosije studio, Beograd

Tiraž
4.250

ISBN 978-86-83209-92-7

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
347.952(035)

ГОЛУБОВИЋ, Катарина, 1982–

Moja prava u izvršnom postupku / [priređile Katarina Golubović, Natalija Šolić, Katarina Toskić]. – Beograd : Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM, 2020 (Beograd : Dosije studio). – ilustr., 54 str. ; 20 cm

“Publikacija ... nastala je kao realizacija aktivnosti YUCOM-a u okviru projekta ‘Otvorena vrata pravosuđa’ koji realizuje Komitet pravnika za ljudska prava – YUCOM uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj USAID.” --> kolofon. – Tiraž 4.250.

ISBN 978-86-83209-92-7

1. Шолић, Наталија, 1973– [аутор] 2. Тоскић, Катарина, 1990 [аутор]

а) Извршни поступак -- Приручници

COBISS.SR-ID 282499852

УДРУЖЕЊЕ ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА
И ЗАМЕНИКА ЈАВНИХ ТУЖИЛАЦА СРБИЈЕ

CHRIS

Mreža Odbora za ljudska prava u Srbiji CHRIS
Network of the Committees for Human Rights in Serbia CHRIS

